

Precontractuele informatie Flexsecurity inzake duurzaam beleggen

Duurzaamheidsrisico's	
<p>Flexsecurity houdt rekening met duurzaamheidsrisico's en integreert deze in haar beleggingsbeslissingen. Flexsecurity heeft een beleid op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) vastgesteld waarin aangegeven wordt op welke wijze het pensioenfonds omgaat met duurzaamheidsrisico's.</p> <p>Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid maakt Flexsecurity gebruik van diverse professionele dienstverleners, waaronder een fiduciaire vermogensbeheerder. Deze partij adviseert Flexsecurity over de uitvoering van het duurzame beleggingsbeleid en houdt toezicht op de duurzaamheidsaspecten van de beleggingen in de gehele beleggingsportefeuille.</p> <p>Flexsecurity houdt bij de bepaling en de uitvoering van het beleggingsbeleid rekening met duurzaamheidsrisico's en de informatie ten aanzien van wezenlijk negatieve effecten op de waarde van beleggingen. De screening van beleggingen door de fiduciaire vermogensbeheerder is hierbij van groot belang. De beleggingen worden doorlopend gescreend op (mogelijke) negatieve gevolgen die ondernemingen kunnen veroorzaken voor mens, maatschappij en milieu. Op basis van deze screening stelt Flexsecurity de ernstigste negatieve gevolgen vast en prioriteert deze in volgorde van belangrijkheid. Hierbij wordt ook rekening gehouden met mogelijke negatieve effecten op de waarde van de beleggingen.</p> <p>Flexsecurity sluit op grond van het MVB-beleid bepaalde ondernemingen uit van de beleggingsportefeuille of probeert aan de hand van een dialoog de negatieve gevolgen van deze bedrijven te beperken. Daarbij biedt Flexsecurity aan deze ondernemingen de mogelijkheid om aan de benadeelden herstel en verhaal te bieden.</p> <p>Flexsecurity heeft het MVB-beleid op de website van gepubliceerd en publiceert jaarlijks een verslag waarin wordt gerapporteerd over de uitvoering van het MVB-beleid in het voorgaande jaar. Alle relevante documentatie over hoe Flexsecurity omgaat met duurzaamheidsrisico's.¹ is te vinden op de website van het fonds: https://www.flexsecuritypensioen.nl/</p>	<p>Duurzaamheidsrisico's zijn omstandigheden op ecologisch, sociaal of governancegebied die, indien ze zich voordoet, een werkelijk of mogelijk wezenlijk negatief effect op de waarde van de belegging kunnen veroorzaken</p>

Verantwoord beleggingsbeleid	
<p>Flexsecurity voert binnen de pensioenregeling een beleggingsbeleid uit waarbij onder andere ecologische en/of sociale kenmerken worden gepromoot. Er wordt bewust naar gestreefd om het beleggingsbeleid duurzaam in te richten. Dit betekent dat Flexsecurity op grond van Europese regelgeving een zogenaamd 'ESG beleggingsbeleid' heeft, waarmee het fonds er naar streeft om (potentiële) negatieve impact van de beleggingen op samenleving en milieu te identificeren, te beperken en te voorkomen. Hierbij wordt prioriteit gegeven aan de meest materiële onderwerpen. De primaire aandacht is daarbij gericht op het thema dat door het bestuur als meest relevant wordt beschouwd, te weten het thema</p>	<p><i>Toelichting:</i></p> <p><i>"ESG" staat voor Ecologische, Sociale en Governance kenmerken</i></p>

¹ Artikel 3 SFDR.

<p>'Klimaat'. Daarnaast zet het fonds zich gericht in om een positief maatschappelijk rendement te realiseren.</p> <p>Flexsecurity heeft "duurzame beleggingen" zoals bedoeld in EU-wetgeving niet als enige doelstelling. Er zijn ook andere beleggingsdoelstellingen die minstens zo belangrijk zijn, zoals het realiseren van de pensioenambitie met een aanvaardbaar risico.</p> <p>Flexsecurity streeft ernaar om te beleggen in (ecologische) duurzame beleggingen die als zodanig zijn geclassificeerd op basis van EU-regelgeving. Daarnaast gebruikt het fonds ook beleggingen waarin ecologische en/of sociale kenmerken niet worden gepromoot, of waarin (nog) geen rekening wordt gehouden met ongunstige effecten op duurzaamheid.</p> <p>De uitgangspunten van het MVB-beleid worden door de fiduciaire vermogensbeheerder gehanteerd bij de uitvoering van het beleggingsbeleid.</p>	
<p>Welke ecologische en/of sociale kenmerken worden gepromoot door het Pensioenfonds?</p> <p>Flexsecurity heeft binnen de brede context van MVB keuzes gemaakt welke onderwerpen prioriteit krijgen. Er is besloten het thema 'Klimaat' specifieke aandacht te geven in de breedte van de beleggingen.</p> <p>Klimaatverandering vormt voor onze maatschappij wereldwijd een ongekende uitdaging. Hierdoor ontstaan negatieve maatschappelijke effecten, die steeds vaker ook als beleggingsrisico's (duurzaamheidsrisico's) worden gezien. Flexsecurity ondersteunt de doelstellingen zoals uiteengezet in het Klimaatakkoord om de uitstoot van de schadelijke broeikasgassen wereldwijd terug te dringen.</p>	
<p>Wat is de beleggingsstrategie van Flexsecurity?</p>	
<p>Welke strategie volgt Flexsecurity om de ecologische en sociale kenmerken die het promoot te bereiken?</p> <p>Het Pensioenfonds neemt het thema 'Klimaat' mee in haar beleggingsafwegingen en risicobeheersing door:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het meten van de CO2-voetafdruk van de beleggingen; 2. Het vaststellen van een (reductie)ambitie. De reductieambitie is een portefeuille CO2 voetafdruk in lijn met het Klimaatakkoord; 3. Het uitsluiten van CO2 intensieve sectoren zoals kolenmijnen; 4. Het onderschrijven van internationale collectieve engagement initiatieven aangezien individueel geen engagement resultaten te verwachten zijn op dit thema; 5. Kapitaal te verschaffen aan ondernemingen en/of projecten die in staat zijn om efficiënter met grondstoffen om te gaan, een transitie naar duurzame energie realiseren of nieuwe producten en diensten kunnen bieden. <p>Flexsecurity laat zich bij de uitvoering van dit beleid bijstaan door gespecialiseerde adviseurs bij op terreinen zoals het meten van de CO2 voetafdruk en het screenen van de beleggingen zoals hierboven genoemd.</p>	<p><i>In het strategisch beleggingsbeleid zijn de uitgangspunten opgenomen die belangrijk zijn voor de beleggingsbeslissingen van het pensioenfonds, zoals risicotolerantie, rendement, en toekomstige behoeften aan liquiditeit</i></p>

<p>Wat zijn de bindende elementen voor de selectie en de beleggingsbeslissingen van Flexsecurity?</p> <p>Flexsecurity beoordeelt externe managers en beleggingsinstellingen op de wijze waarop MVB geïntegreerd is in het beleggingsproces. Binnen "passief beheer" is de keuze voor de benchmark leidend, terwijl bij "actief beheer" (waaronder illiquide categorieën) MVB onderdeel is van het proces om instrumenten en managers te selecteren. De fiduciaire vermogensbeheerder adviseert het pensioenfonds hierover en neemt deze elementen in acht bij de uitvoering van selectieprocessen.</p>	<p>Met bindende elementen wordt bedoeld dat beleggingen van het pensioenfonds aan deze kenmerken moeten voldoen</p>
<p>Hoe wordt gewaarborgd dat de beleggingsstrategie blijvend wordt geïmplementeerd in het beleggingsproces van Flexsecurity?</p> <p>Flexsecurity neemt beleggingsbeslissingen in haar voltallige bestuur op basis van de vastgelegde beleggingsstrategie. Daarnaast wordt vanuit het risicomanagement in de tweede lijn aandacht besteed aan de duurzaamheidsrisico's binnen de beleggingsstrategie.</p> <p>De fiduciaire vermogensbeheerder adviseert Flexsecurity over nieuwe en bestaande beleggingen in lijn met het strategisch beleggingsbeleid en de beleggingsrichtlijnen die het pensioenfonds heeft vastgesteld. De fiduciaire vermogensbeheerder monitort de samenstelling van de beleggingsportefeuille en rapporteert hierover periodiek, waardoor tevens wordt gewaarborgd dat de strategie wordt toegepast en wordt geïmplementeerd in de praktijk.</p>	
<p>Worden er bepaalde beleggingen uitgesloten door Flexsecurity?</p> <p>Flexsecurity heeft ervoor gekozen om ondernemingen uit te sluiten uit de beleggingsportefeuille als de activiteiten van deze ondernemingen afwijken van de MVB-uitgangspunten. Uitgesloten zijn ondernemingen die actief zijn in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De productie, toelevering, distributie en/of verkoop van controversiële wapens: clusterbommen, landmijnen, nucleaire wapen en biologische en chemische wapens; • Bedrijven die de UN Global Compact principes materieel en structureel schenden. Dit omvat het uitsluiten van bedrijven waarvan bekend is dat zij de mensen- of arbeidsrechten op grove wijze schenden, ernstige milieuschade veroorzaken of betrokken zijn bij ernstige fraude. <p>Ook zijn beleggingen uitgesloten in financiële instrumenten uitgegeven door bepaalde landen en/of bedrijven in bepaalde landen waarvoor een wettelijk besluit tot een handelsembargo door de EU (EU Sanctielijst) of de VN (VN Veiligheidsraad Sanctielijst) is afgegeven.</p>	

<p>Flexsecurity belegt in ondernemingen die praktijken van goed bestuur volgen. Wat is het beleid van het Pensioenfonds?</p> <p>De ondernemingen waarin Flexsecurity belegt, zijn beoordeeld op aspecten van goed bestuur door middel van een speciale waardering, namelijk de MSCI Research ESG-rating. Ingeschakelde vermogensbeheerders en beheerders van beleggingsfondsen volgen deze rating en stellen deze informatie beschikbaar aan Flexsecurity.</p>	
<p>Wat is de beoogde minimale asset allocatie voor de beleggingsportefeuille van Flexsecurity op het gebied van verantwoord beleggen?</p> <p>Het Pensioenfonds herijkt periodiek (om de drie jaar) haar strategisch langetermijnbeleggingsbeleid met behulp van een zogenaamde ALM-studie. Hieruit volgt het gewenste rendements- en risicoprofiel van het pensioenfonds, met inachtneming van duurzaamheidsrisico's. Het strategisch beleggingsbeleid dient vervolgens als uitgangspunt bij de vaststelling van het jaarlijkse beleggingsbeleid waarin per beleggingscategorie de invulling van verantwoord beleggen bepaald wordt, mede afhankelijk van de implementatiemogelijkheden. Flexsecurity streeft ernaar de volledige beleggingsportefeuille aan te laten sluiten bij het MVB-beleid. In de praktijk blijkt dit niet in alle beleggingscategoriën mogelijk te zijn.</p>	<p><i>Onderdeel van het strategisch beleidsbeleid van Flexsecurity is het aanduiden van de percentages en de categorieën van beleggingen waarin wordt belegd. Dit wordt asset allocatie genoemd.</i></p> <p><i>In de beantwoording van deze vraag is alleen rekening gehouden met duurzaamheid, terwijl een asset allocatie ook op andere beleggingscategoriën wordt toegepast (bijvoorbeeld de gehanteerde verhouding tussen aandelen en obligaties)</i></p>
<p>In welke economische sectoren wil Flexsecurity beleggen?</p> <p>Flexsecurity streeft een goed gespreide beleggingsportefeuille na, waarin uiteenlopende economische sectoren en regio's zijn vertegenwoordigd. Er is een focus op de uitsluiting van sectoren met een grote negatieve bijdrage aan het klimaat, maar dit mag niet tot een eenzijdige samenstelling van de beleggingsportefeuille leiden.</p>	
<p>Maakt Flexsecurity gebruik van derivaten?</p> <p>Ja. Net als vrijwel alle andere Nederlandse pensioenfondsen, dekt Flexsecurity met het oog op risicobeheersing haar renterisico (gedeeltelijk) af door middel van derivaten. Flexsecurity zet derivaten niet in voor speculatieve doeleinden.</p>	<p>Derivaten zijn afgeleide financiële producten die gebaseerd zijn op een onderliggende waarde, zoals aandelen of grondstoffen.</p>

Op welke wijze wordt er gewaarborgd dat er wordt voldaan aan de ecologische en sociale kenmerken die Flexsecurity nastreeft?

Flexsecurity richt zich op de ecologische en sociale kenmerken die in het MVB-beleid nagestreefd worden door middel van de volgende maatregelen:

1. **Screening** - Het uitvoeren van een onderzoek naar CO2-uitstoot en arbeidsrechten om de belangrijkste risico's in de portefeuilles in kaart te brengen. De portefeuille van het pensioenfonds wordt onderworpen aan een 'UN Global Compact Screening', waarbij wordt gekeken of en in hoeverre arbeids- en mensenrechten door de ondernemingen in de portefeuilles geschonden worden;
2. **Uitsluiting** - Flexsecurity sluit bedrijven uit met een hoge CO2-uitstoot en bedrijven die betrokken zijn bij geconstateerde structurele schendingen van arbeidsnormen;
3. **ESG Integratie** - Het Pensioenfonds beoordeelt op basis van informatie van de managers en beleggingsinstellingen hoe het thema Klimaat in hun beleggingsprocessen is geïntegreerd;
4. Flexsecurity voert via de fiduciaire vermogensbeheerder een **dialogo** met ondernemingen waarin belegd wordt, met als doel om de klimaatverandering onder de aandacht te brengen en de algemene standaarden binnen een bedrijfstak of -keten te verbeteren. Voor sommige dialogen wordt samengewerkt met andere nationale en internationale partijen (bijvoorbeeld Platform Living Wage Financials);
5. De **uitoefening van stemrecht** om aan te geven wat Flexsecurity vindt van de manier hoe de ondernemingen in de beleggingsportefeuille omgaan met arbeids- en mensenrechten en ESG-kwesties.

Flexsecurity ontvangt periodieke rapportages van de fiduciaire vermogensbeheerder waarin, op basis van de informatie die externe vermogensbeheerders en beleggingsinstellingen beschikbaar hebben gesteld, gerapporteerd wordt over de wijze waarop is voldaan aan de kenmerken die Flexsecurity nastreeft. De voortgang hiervan wordt periodiek bijgehouden, en de strategie en de beleggingsportefeuille kunnen hierop worden aangepast of bijgestuurd als dat gewenst is.

Is er een specifieke benchmark waaraan getoetst wordt of beleggingen in de beleggingsportefeuille van Flexsecurity voldoen aan de gestelde ESG criteria?

Door het meten van de CO2-uitstoot van de beleggingsportefeuille en deze te vergelijken met de 'Paris Aligned' benchmark is Flexsecurity in staat om te monitoren of de reductie-ambitie in lijn met het Klimaatakkoord wordt gehaald. Mocht dit niet het geval zijn, dan zal Flexsecurity kijken naar extra maatregelen om de benodigde reductie te realiseren. Voor de toetsing van de overige ESG-criteria wordt per beleggingscategorie een passende benchmark geselecteerd.

Flexsecurity belegt deels in "duurzame beleggingen". Hoe dragen deze beleggingen bij aan de duurzame beleggingsdoelstelling en wordt gewaarborgd dat zij geen significante schade brengen aan andere duurzame doelstellingen?

In hoeverre belegt Flexsecurity in "duurzame beleggingen"?

Flexsecurity heeft niet uitsluitend een duurzame beleggingsdoelstelling voor haar gehele beleggingsportefeuille, aangezien zij ook andere beleggingsdoelstellingen nastreeft om de pensioenambitie voor de pensioendeelnemers waar te maken. Flexsecurity probeert te beleggen in ondernemingen waarbij zij factoren gerelateerd aan Klimaat belangrijk vindt, zoals hierboven genoemd. Naast deze beleggingen, kan Flexsecurity ook "duurzame beleggingen" in haar portefeuille opnemen die voldoen aan andere criteria.

Flexsecurity belegt iets meer dan de helft (ongeveer 55%) van haar totale portefeuille in "duurzame beleggingen". Dit percentage kan veranderen in de toekomst, afhankelijk van de gekozen beleggingsstrategie en de beschikbare beleggingen in de markt. Flexsecurity zal hierover rapporteren in haar jaarverslag en het MVB-jaarverslag.

Deze vragen zien alleen op de beleggingen van het pensioenfonds die kwalificeren als "duurzame belegging" in de zin van de strengere criteria uit EU wetgeving, en niet op de andere beleggingen in de portefeuille.

Hoe houdt Flexsecurity rekening met de belangrijkste ongunstige effecten van haar beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren?

Flexsecurity houdt rekening met mogelijke negatieve effecten van haar beleggingsbeslissingen op verschillende terreinen, zoals:

- Ecologische aspecten;
- Sociale en werkgelegenheidszaken;
- Eerbiediging van de mensenrechten; en
- Bestrijding van corruptie en omkoping.

Flexsecurity doet dit door in de vormgeving van het strategisch beleggingsbeleid een integrale afweging te maken tussen vijf relevante aspecten, te weten:

- Risico;
- Rendement;
- Kosten;
- Benodigde governance vanuit het pensioenfonds; en
- MVB-uitgangspunten.

In het kader van het risicobeleid heeft Flexsecurity klimaatrisico's gedefinieerd, met daarbij behorende beheersingsmaatregelen. Het strategisch beleggingsbeleid vormt het kader waarbinnen Flexsecurity de beleggingsportefeuille beheert. Meer informatie over het beleggingsbeleid is te vinden op de website van het pensioenfonds: <https://www.flexsecuritypensioen.nl/>

<p>Hoe waarborgt Flexsecurity dat duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan andere duurzame beleggingsdoelstellingen?</p> <p>De duurzame beleggingen van Flexsecurity worden doorlopend intensief gescreend om te voorkomen dat de ondernemingen waarin wordt belegd niet op andere onderdelen ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstelling. De screening is hierboven uitgebreid toegelicht. In alle gevallen wordt inzichtelijk gemaakt wat de grootste negatieve gevolgen zijn en wordt een prioritering gemaakt. Dit geldt ook voor andere beleggingen dan "duurzame beleggingen".</p>	<p><i>Alle "duurzame beleggingen" moeten voldoen aan het "do no significant harm criterium" om te voorkomen dat afbreuk wordt gedaan aan de kwalificatie van "duurzame belegging" in de EU wetgeving</i></p>
<p>Belegt Flexsecurity ook in "ecologisch duurzame beleggingen" in de zin van de Taxonomie-verordening?</p>	
<p>Voor "ecologisch duurzame beleggingen" onder de Taxonomie-verordening is onder andere vereist dat de belegging substantieel bijdraagt aan één of meer de milieudoelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Beperking van klimaatverandering; b. Adaptatie aan klimaatverandering; c. Duurzaam gebruik en de bescherming van water en marine hulpbronnen; d. Transitie naar een circulaire economie; e. Preventie en bestrijding van verontreiniging; f. Bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen. <p>Daarnaast gelden strenge eisen om te zorgen dat deze beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan deze milieudoelstellingen en moet er voldaan worden aan minimumgaranties en technische screeningcriteria.</p> <p>Het is mogelijk dat Flexsecurity in de toekomst zogenaamde "ecologisch duurzame beleggingen" in haar beleggingsportefeuille heeft of zal opnemen die voldoen aan de zeer strenge EU criteria in de Taxonomie-verordening. Op dit moment is dat nog niet het geval. De Taxonomie-verordening is nog niet geheel in werking getreden en de technische criteria worden nog verder uitgewerkt.</p> <p>Als Flexsecurity deze beleggingen in haar portefeuille opneemt, zal het fonds hierover rapporteren in haar jaarverslag. Daarin zal beschreven worden aan welke milieudoelstelling(en) de belegging bijdraagt. Daarnaast zal een beschrijving worden gegeven hoe en in welke mate de aan het financiële product onderliggende beleggingen gekwalificeerd kunnen worden als beleggingen in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam kunnen worden aangemerkt uit hoofde de Taxonomie-verordening.</p>	
<p>Waar is meer informatie te vinden over MVB en het beleid van Flexsecurity?</p>	
<p>Op de website van het pensioenfonds is informatie opgenomen over het MVB-beleid en de uitvoering ervan. Flexsecurity publiceert ook informatie in haar jaarverslag over dit beleid en haar beleggingen.²</p>	

² Artikel 11 SFDR.

Verplichte disclaimer in verband met de Taxonomie-verordening

"Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" [in verband met milieudoelstellingen] is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van de beleggingen voor pensioenregelingen die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

De onderliggende beleggingen van het resterende deel van de beleggingen voor de pensioenregeling van Flexsecurity houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten."